

Planerar ni att ändra er miljöfarliga verksamhet?

- Anmälan om ändring, villkorsändring, ändringstillstånd eller prövning av utökat tillstånd.

Denna information riktar sig till er som planerar att göra en förändring i er tillståndspliktiga miljöfarliga verksamhet.

Informationen kan också vara en bra vägledning till dig som arbetar på en tillsynsmyndighet eller som konsult.

Länsstyrelsen
Kalmar län

Anmälan om ändring, villkorsändring, ändringstillstånd eller prövning av utökat tillstånd.

Ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken styr till stor del vilken verksamhet som får bedrivas på platsen. Tillståndet behöver därför i ett tidigt skede vara i fokus när en ändring planeras. En bedömning om den planerade ändringen omfattas av tillståndet eller om den är anmälnings- eller tillståndspliktig behöver göras i varje enskilt fall. Denna bedömning måste utgå ifrån både tillståndet och ansökningshandlingarna.

Det är viktigt att ni som verksamhetsutövare själva eller med hjälp av konsult avgör om ändringen kan anmälas eller om det rör sig om en tillståndspliktig ändring. Tillsynsmyndigheten kan vägleda er men det är ni som ska beskriva vilken typ av ändring det handlar om, utreda vad det innebär för miljöeffekter och hur ändringen lämpligen ska prövas.

Om ändringen är anmälningspliktig är det tillsynsmyndigheten som fattar beslut. Om ändringen är tillståndspliktig kan den generellt endast prövas av den myndighet som har fattat beslutet. För B-verksamheter är tillståndsmyndigheten miljöprövningsdelegationen och för A-verksamheter är den mark- och miljödomstolen.

Ett tillstånd och dess villkor beskriver hur verksamheten får bedrivas och hur den så långt möjligt ska medverka till en hållbar utveckling. Tillståndet omfattas av en rättskraft som gäller mot alla, såväl mot verksamhetsutövaren som mot myndigheter och andra intressenter. Rättskraften gäller de frågor som har prövats under tillståndsproccessen. Det innebär att det finns ett skydd mot ytterligare krav inom de prövade frågorna. Undantag kan endast göras för åtgärder för att undvika ohälsa eller allvarlig skada på miljön. Tillståndet kan inte ändras av tillsynsmyndigheten.

Tillståndets omfattning

I tillståndet och ansökningshandlingarna framgår vilken verksamhet som tillståndet gäller för. I tillståndsmeningen framgår tillståndets omfattning. Detta kan gälla exempelvis plats, typ av verksamhet, process, hantering eller mängd/volym, se figur 1. Tillståndsmeningen går inte att ändra utan att en omprövning görs. Därför är exempelvis en ökad produktion som inte rymms inom det gällande tillståndet alltid tillståndspliktig.

Allmänt villkor och särskilt villkor

Ansökningshandlingarna är en viktig del av tillståndet. Därför finns nästan alltid ett allmänt villkor, se figur 1. Det allmänna villkoret innebär att verksamhetsutövaren måste följa alla åtaganden som lämnades i ansökan. De särskilda villkoren i tillståndet är en reglering av verksamheten som bedöms nödvändig för att förebygga eller hindra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. De särskilda villkoren förtydligar hur verksamheten ska bedrivas på aktuell plats för att miljöbalkens krav, de olika hänsynsreglerna och de miljökrav som formuleras där ska uppfyllas.

Figur 1. Tillståndsmeningen samt allmänt och särskilt villkor.

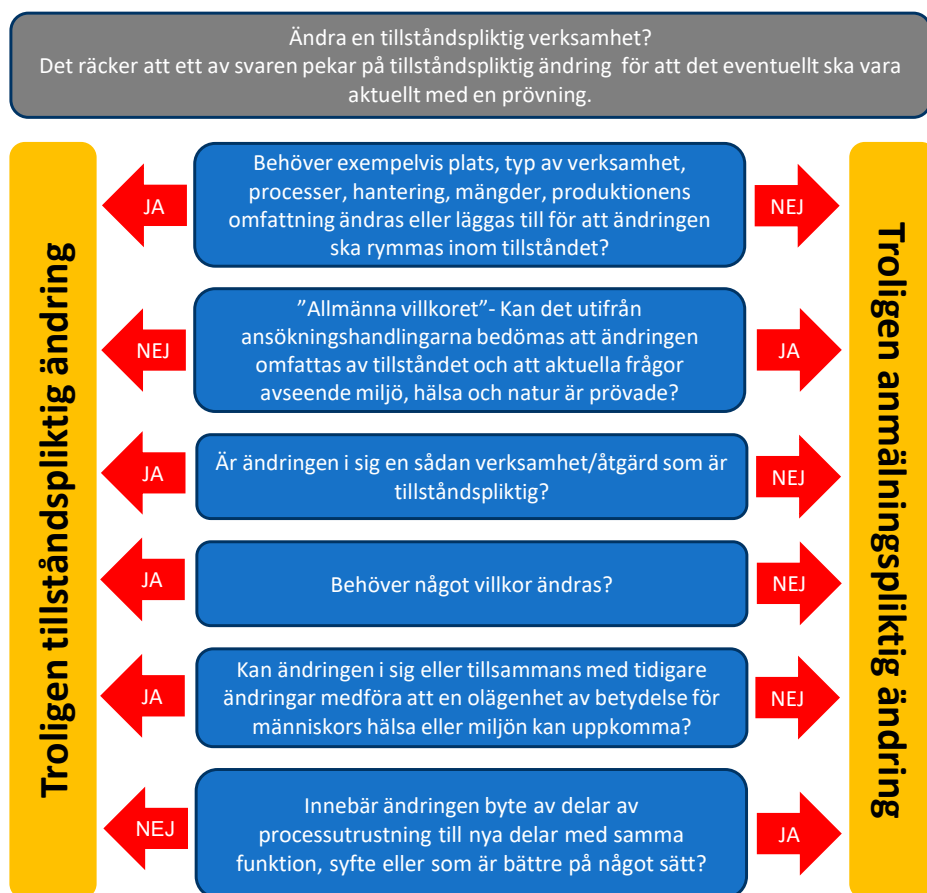
Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till anläggning för gjutning och efterbearbetning av aluminium- och zinkprodukter på fastigheterna xx i xx kommun (verksamhetskod 27.50).		
BESLUT	Typ av verksamhet/process	Mängd/volym
Tillstånd	Plats	
Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelar Bolaget AB tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till befintlig och utökad verksamhet på fastigheten xx i xx kommun.		
Tillståndet omfattar anläggning för pressgjutning av aluminium- och zinkgjutgods med tillhörande efterarbetning samt behandling av farligt avfall som har uppkommit i den egna verksamheten.		
Tillståndet omfattar en produktion motsvarande högst 4 950 ton gott gjutgods per år varav mängden zinkgjutgods får uppgå till högst 500 ton gott gjutgods per år.		

Villkor	Allmänt villkor	Särskilt villkor
För tillståndet gäller följande villkor:		
<i>Allmänt</i> 1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet, om inte annat följer av nedanstående villkor.		
<i>Utsläpp till vatten</i> 2. Kondensvatten från kompressorer ska innan det avleds till dag- eller spillvatten nätet passera en oljeavskiljare eller motsvarande, som är dimensionerad för aktuellt flöde.		
<i>Utsläpp till luft</i> 3. Förorenad luft från pressgjutningsmaskiner, varmhållningsugnar eller från bearbetning av gjutgods, som innehåller stoft, oljedimma eller oljerök, ska effektivt fångas in och renas före utsläpp till omgivningen. Utsläpp av stoft får inte överstiga 5 mg/m ³ normal torr gas. Punktutsläppen ska kontrolleras senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk och därefter i den omfattning som tillsynsmyndigheten bedömer det erforderligt. Kontrollen ska utföras enligt tillämplig Svensk Standard eller med jämförbar metod. Om stofthalten vid kontroll överstiger 5 mg/m ³ normal torr gas ska åtgärder vidtas så att värdena innehålls vid en uppföljande kontroll inom tre månader från dagen för överskridandet. Villkoret ska anses uppfyllt om värdet inte överskrider vid den uppföljande kontrollen.		

När är en ändring anmälningspliktig och när är den tillståndspliktig?

För att kunna avgöra om ändringen är anmälningspliktig eller tillståndspliktig bör först ett antal frågor besvaras, se figur 2. Om det bedöms att den planerade ändringen inte kan anses omfattas av tillståndet är ändringen sannolikt tillståndspliktig om påverkan på människors hälsa och miljön är betydande. Ändringen ska då prövas av tillståndsmyndigheten. Vissa tillståndspliktiga ändringar kan prövas inom ramen för ändringstillstånd, se figur 3.

Figur 2. Anmälningspliktig eller tillståndspliktig ändring.

Tillsynsmyndigheten kan endast hantera anmälningspliktiga ändringar enligt 10–11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251). Av förordningens övriga kapitel framgår också vilka verksamheter/åtgärder som i sig är tillståndspliktiga. Anmälan ska göras till tillsynsmyndigheten i god tid, minst sex veckor, innan ändringen planeras att genomföras. Mer information om vad en anmälan ska innehålla och hur anmälningsärenden hanteras finns i bilaga 1.

Omprövning av villkor

Ibland är det aktuellt att enbart ändra ett villkor i ett befintligt tillstånd (enligt 24 kap. 13 § miljöbalken). För att det ska vara möjligt måste något av följande skäl vara uppfyllda och bedömningen behöver motiveras:

- Det är uppenbart att villkoret inte längre behövs.
- Villkoret är strängare än nödvändigt.
- Ändringen beror på omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

En villkorsändring kräver inte något samrådsförfarande utan ansökan kan lämnas direkt till tillståndsmyndigheten.

När ändringen är tillståndspliktig

Om åtgärden är tillståndspliktig kan den antingen prövas genom ett ändringstillstånd (enligt 16 kap. 2a § i miljöbalken) eller prövas genom ett utökat tillstånd (enligt 1 kap. miljöprövningsförordningen 2013:251). För att avgöra hur den tillståndspliktiga ändringen ska prövas kan några vägledande frågor ställas, se figur 3.

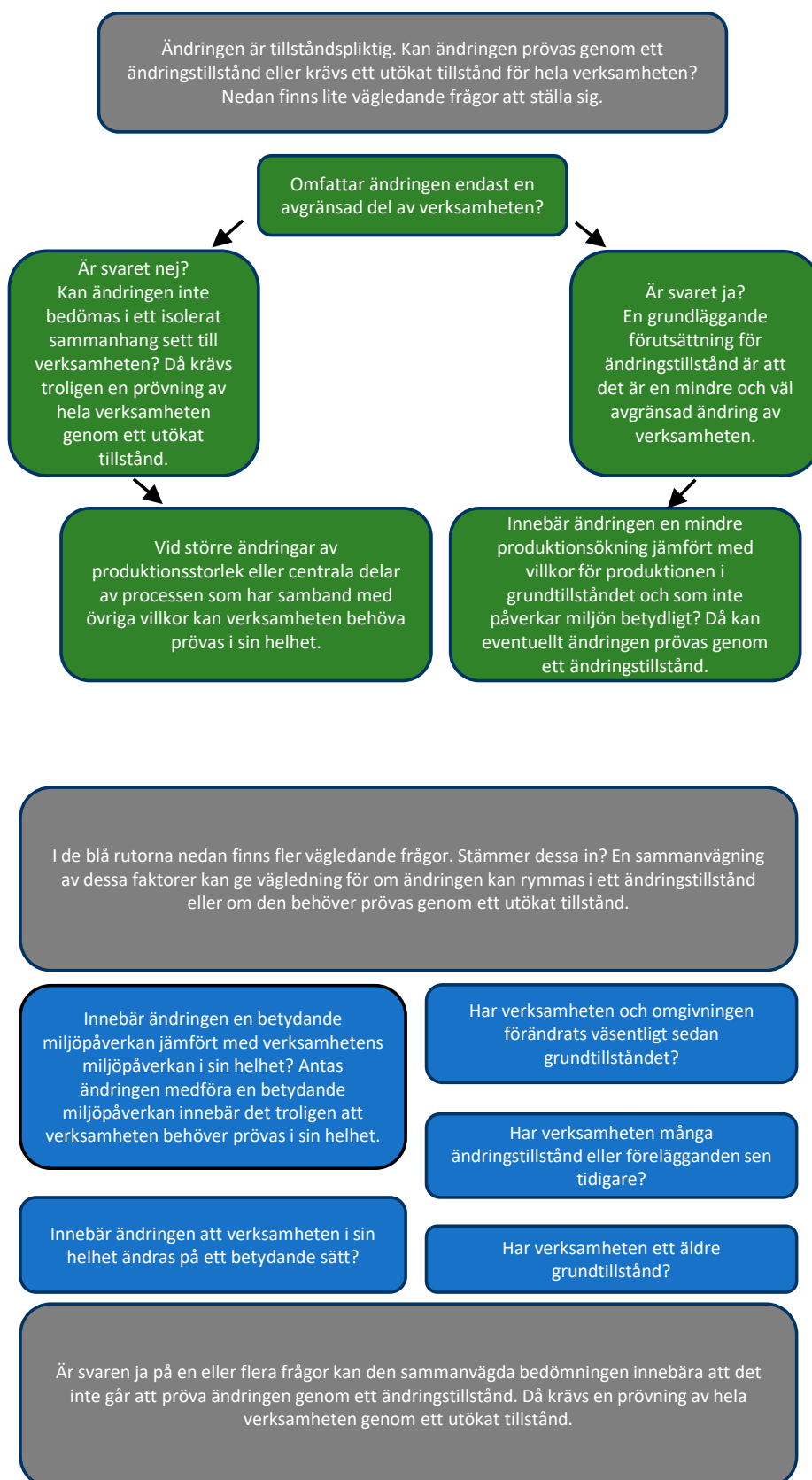
Vid ett ändringstillstånd blir tillståndsprocessen med bland annat samråd, miljökonsekvensbeskrivning och kungörelser i stort sett densamma som vid en hel prövning fast inom en avgränsad del inom verksamheten. Miljökonsekvensbeskrivningen ska gälla själva ändringen men ska också ta upp de eventuella kumulativa effekter som ändringen kan ge upphov till tillsammans med verksamhetens övriga delar. Vid ett ändringstillstånd kan nya villkor som enbart gäller ändringen föreskrivas men det kan också bli aktuellt att föreskriva ändringar i villkor som tidigare meddelats och som inte omfattas av ändringen. Detta under förutsättning att de har ett samband med ändringen.

För mer information om vad en ansökan ska innehålla och för mer information om själva tillståndsprocessen, läs gärna *”Att söka tillstånd till miljöfarlig verksamhet – information till verksamhetsutövaren”* som finns på vår hemsida:

[Att söka tillstånd till miljöfarlig verksamhet](https://lansstyrelsen.se/kalmar)
(lansstyrelsen.se/kalmar).

Figur 3. Ändringstillstånd eller prövning av utökat tillstånd.

Exempel på rättsfall

För ytterligare vägledning finns nedan lite länkar till tidigare domar från Mark- och miljööverdomstolen som berör en ändring av en verksamhet.

I flertalet rättsfall har frågan varit om ändringen kan rymmas i gällande tillstånd:

MÖD M 8088-12, [Mål: M 8088-12 - Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt](#)
Norrköpings hamn. Fråga kring en länsstyrelses föreläggande och ett tillståndsbesluts rättskraft.

MÖD 2005:44, [MÖD 2005:44 | lagen.nu](#)
Fråga kring om användning av kemikalien TDI omfattades av tillståndet. Mark- och miljööverdomstolen bedömde att det allmänna villkoret omfattade användning av en viss mängd av kemikalien.

MÖD 2002:34, [MÖD 2002:34 | lagen.nu](#)
Uppförande av ny mottagningsstation för perättikssyra. Ändringen bedömdes omfattas av gällande tillstånd.

Dessa rättsfall behandlar även ändringens påverkan för olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön:

MÖD 2018:24, [Mål: M 9610-17 - Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt](#)
Ändring i samband med transport av flygaska via hamn. Mark- och miljööverdomstolen bedömde att den ändrade verksamheten inte kunde rymmas inom tillståndet och att den kunde medföra olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön.

MÖD 2011:7, [MÖD 2011:7 | lagen.nu](#)
Hästgödsel, nytt avfallsslag? Kunde godtas som en anmälan om en mindre ändring då hästgödsel nämndes i den tekniska beskrivningen och därmed omfattas av det allmänna villkoret. Ändringen innebär inte att någon olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Ändringen medför inte heller några ytterligare miljömässiga konsekvenser än vad som redan behandlas inom ramen för tillståndet.

I detta rättsfall tas frågan upp om hur en ändring ska prövas sett till hela verksamheten:

MÖD M 2505-20, [Mål: M 2505-20 - Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt](#)
Ändring av livsmedelsverksamhet. En samlad prövning ska göras av verksamhetens totala miljö-påverkan.

Bilaga 1

Anmälan om ändring i miljöfarlig verksamhet

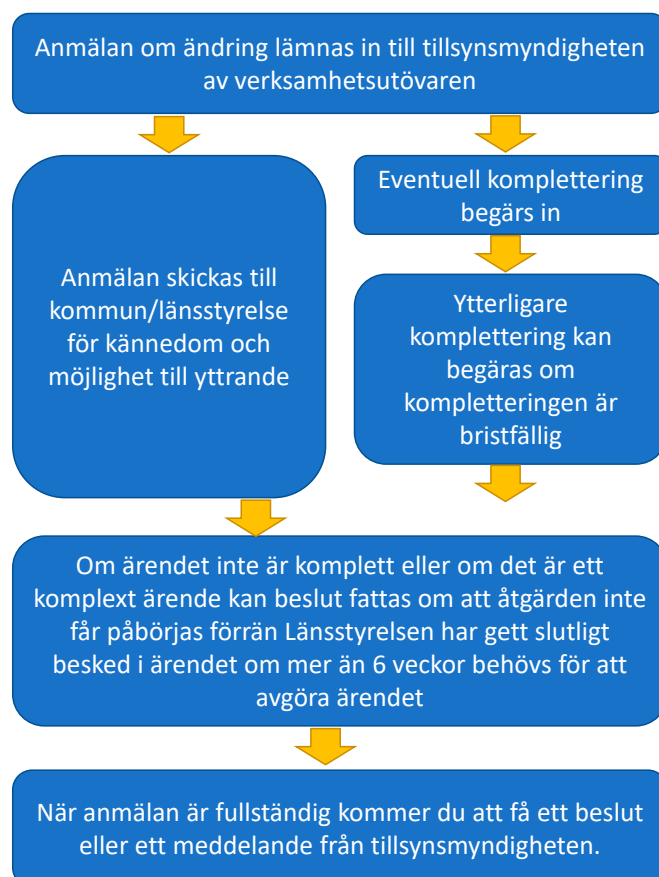
För verksamheter med länsstyrelsen som tillsynsmyndighet finns det på länsstyrelsens hemsida en e-tjänst som kan användas när ni vill anmäla ändringar i er verksamhet. E-tjänsten är nationellt framtagen och används av alla länsstyrelser. På hemsidan kan ni också läsa mer information om vad en anmälan ska innehålla.

[Anmälan om ändring i miljöfarlig verksamhet | Länsstyrelsen Kalmar \(lansstyrelsen.se\)](https://lansstyrelsen.se/kalmar/om-lansstyrelsen/verksamhet-och-halsoskydd/anm%C3%A4lan-om-%C3%A4ndring-i-milj%C3%B6farlig-verksamhet)

Enligt 25§ i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) ska en anmälan innehålla de uppgifter, ritningar och tekniska beskrivningar som behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma den miljöfarliga verksamhetens eller åtgärdens art, omfattning och miljöeffekter.

För en verksamhet som avser vindkraftverk, avfallsbehandling eller vissa energianläggningar finns ytterligare krav på vad anmälan ska innehålla. Dessa finns i 25 a-j §§ Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).

Om verksamheten räknas som en industriutsläppsverksamhet ska man även beskriva hur den planerade ändringen förhåller sig till de beslutade BAT-slutsatserna för verksamheten. I BAT-slutsatserna finns tekniker beskrivna som anses vara bästa tillgängliga teknik.

Anteckningar

[illegible]

Länsstyrelsen
Kalmar län

www.lansstyrelsen.se/kalmar